

Vážení obchodní partneri, drahí priatelia,

rád by som v krátkosti upriamil Vašu pozornosť na vybrané aspekty vyplývajúce z novely slovenského zákona o DPH účinnéj od 01.01.2023, ktoré by mesačný platiteľia DPH mali v prípade potreby zohľadniť už pri spracovaní DPH za zdaňovacie obdobie 01/2023.

Kedže ide o úpravu, ktorá môže byť v závislosti od rozsahu neuhradených pohľadávok alebo záväzkov v evidencii a softvérového riešenia spojená s nemalou administratívnou záťažou, v prípade potreby by mala byť zväžená aj primeraná úprava informačného systému platiteľ'a, resp. včasná a korektná výmena informácií s osobou poverenou spracovaním DPH o skutočnej splatnosti a následnom vysporiadaní pohľadávok alebo záväzkov platiteľ'a.

Zníženie DPH pri tzv. nevyhnutných pohľadávkach na strane dodávateľa

Od 01.01.2023 dochádza k rozšíreniu možností na zníženie základu dane a platiteľom odvedenej DPH pri tzv. nevyhnutných pohľadávkach na strane dodávateľa (v rozsahu, v akom mu neboli uhradené) za ktoré bude od 01.01.2023 z pohľadu DPH možno považovať napr. aj pohľadávky, **pri ktorých uplynulo od splatnosti 150 dní** a to predovšetkým po splnení nasledovných základných podmienok:

- **pri pohľadávke ≤ 1 tis. EUR** (vrátane DPH) ak platiteľ **preukáže, že vykonal akýkoľvek úkon smerujúci k získaniu úhrady** (napr. upomienka/výzva na úhradu a.i.), alebo
- **pri pohľadávke > 1 tis. EUR** (vrátane DPH) ak platiteľ **preukáže, že sa domáha zaplata pohľadávky žalobou na súde** (okrem rozhodcovského súdu), alebo **v exekučnom konaní podľa osobitného predpisu.**

Sehr geehrte Geschäftspartner, liebe Freunde,

ich möchte Sie gerne kurz auf ausgewählten Aspekten aufmerksam machen, die sich aus der ab 01.01.2023 wirksamen slw. UStG. – Novellierung ergeben und die sollten seitens monatlichen Steuerzahlers beim Bedarf schon bei der USt. – Bearbeitung für Steuerperiode 01/2023 berücksichtigt werden.

Da es sich um eine Regelung handelt, die je nach dem Umfang von Forderungen oder Verbindlichkeiten in Evidenz und nach der Softwarelösung mit einem erheblichen administrativen Aufwand verbunden sein kann, es sollte beim Bedarf eine entsprechende Anpassung des Informationssystems des Steuerzahlers, bzw. rechtzeitige und korrekte Informationsaustausch mit der für USt. – Bearbeitung beauftragter Person über tatsächlicher Fälligkeit und anschließender Auseinandersetzung von Forderungen oder Verbindlichkeiten in Betracht gezogen.

USt. - Minderung bei sog. Forderungsausfällen beim Lieferanten

Ab dem 01.01.2023 ist es zur **Erweiterung von Möglichkeiten für die Minderung** der USt. - Bemessungsgrundlage sowie **der seitens des Lieferanten abgeführten USt. bei sog. Forderungsausfällen** gekommen (im unbezahlten Umfang), wobei als Forderungsausfälle aus der Sicht der USt. können ab 01.01.2023 beispielsweise auch die Forderungen betrachtet werden, **bei welchen 150 Tagen nach der Fälligkeit abgelaufen ist** und das zwar vor Allem nach Erfüllung von folgenden grundsätzlichen Bedingungen:

- **bei Forderung ≤ 1 Tsd. EUR** (zzgl. USt.) falls jegliche Handlung **gezielt auf den Zahlungsempfang seitens des Steuerzahlers nachgewiesen wird** (z. B. Mahnung/Zahlungsaufforderung), oder
- **bei Forderung > 1 Tsd. EUR** (zzgl. USt.) falls der Forderungsanspruch durch eine **Klage vor Gericht** (ausgenommen des Schiedsgerichtes) oder durch einer Exekution gemäß Sondervorschriften eingehoben wird.

Pred prípadným využitím možností na zníženie základu dane a DPH ale každopádne odporúčame dôkladne preveriť a zvážiť aj ďalšie povinnosti alebo súvisiace aspekty vyplývajúce zo zákona o DPH ako napr.:

- povinná korekcia zníženia základu dane a DPH po prijatí akejkoľvek platby súvislosti s nevyhnutnou pohľadávkou (t.j. opätovné zvýšenie/ vrátenie zníženej DPH do štátneho rozpočtu vo výške zodpovedajúcej prijatej platbe), pričom sledovať by sa mali aj iné formy úhrady za ktoré je možné považovať napr. aj zápočet alebo postúpenie pohľadávky;
- povinnosť vystavovať pre zdaniteľné osoby opravné doklady so špecifickými náležitosťami a označením podľa zákona o DPH;
- uvádzanie v kontrolnom výkaze (vo väčšine prípadov pôjde v praxi o oddiel C.1.) a v záznamoch DPH;
- **zníženie základu dane a DPH nemožno vykonať** napr. voči spriazneným osobám z pohľadu zákona o DPH alebo **ak platiteľ najneskôr ku dňu dodania tovaru alebo služby vedel, vedieť mal alebo vedieť mohol, že odberateľ (dĺžnik) pohľadávku úplne alebo čiastočne nezaplatí** a to s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho obchodného vzťahu, pričom danú domnienku môže byť v praxi často pomerne komplikované vyvrátiť.
- pravidlá platné od 01.01.2023 sa uplatnia najskôr na pohľadávky, pri ktorých 150 dní od splatnosti uplynulo po 31. decembri 2022.

Povinnosť dĺžnika vrátiť odpočítanú DPH z nezaplatených záväzkov

Od 01.01.2023 sa zavádza povinnosť odberateľa opraviť (vrátiť) DPH odpočítanú na vstupe v súvislosti s vybranými neuhradenými záväzkami za dodanie tovaru alebo služby, pri ktorom bol osobou povinnou platiť daň dodávateľ podľa § 69 ods. 1 zákona o DPH. **Pôjde predovšetkým o nasledovné situácie:**

- uplynie 100 dní odo dňa splatnosti záväzku, alebo
- odberateľ dostane opravný doklad od dodávateľa vyhotovený v súvislosti so znížením základu dane a DPH od dodávateľa z titulu tzv. nevyhnutných pohľadávok.

Vor der potenziellen Ausnutzung der Möglichkeit zur Minderung der Bemessungsgrundlage und USt. empfehlen wir aber auf jedem Fall auch weitere Verpflichtungen oder zusammenhängende aus dem UStG. hervorgehenden Aspekten detaillierend prüfen und überlegen, wie z. B.:

- pflichtige Korrektur der Minderung der Bemessungsgrundlage und USt. nachdem jegliche Zahlung im Zusammenhang mit dem Forderungsausfall empfangen wird (d.h. wiederholte Heraufsetzung/ Rückzahlung der verminderten USt. ins Staatsbudget in der Höhe, die dem Zahlungsempfang entspricht), wobei auch andere Zahlungsformen beobachtet sein sollen, wie z. B. Anrechnung, oder Zession;
- pflichtige Ausstellung von Berichtigungsbelegen an steuerbare Personen mit Sonderanforderungen und Bemerkung gemäß UStG.;
- Anführung in Kontrollmeldung (in meisten Fällen Abteil C.1.) und in USt. – Aufzeichnungen;
- **Minderung der Bemessungsgrundlage und USt. kann jedoch beispielsweise nicht gegenüber verbundenen Personen aus der Sicht der USt. vorgenommen werden oder falls der Steuerzahler spätestens zum Liefertag wusste, hätte wissen müssen oder hätte wissen können, dass die Forderung angesichts konkreter Umstände des Geschäftsfalls vollständig oder teilweise nicht bezahlt wird**, wobei diese Annahme kann in der Praxis oft ziemlich schwierig zu widerlegen.
- die ab dem 01.01.2023 gültige Regelungen sind erst einmal auf die Forderungen anzuwenden, bei welchen 150 Tagen nach der Fälligkeit nach 31.12.2022 abläuft.

Verpflichtung des Abnehmers die abgezogene Vorsteuer aus unbezahlten Verbindlichkeiten rückzahlen

Der Abnehmer wird ab dem 01.01.2023 verpflichtet die in dem Zusammenhang mit ausgewählten unbezahlten Verbindlichkeiten abgezogene Vorsteuer zu korrigieren (rückführen), die sich auf umsatzsteuerbare Lieferung von Waren oder Dienstleistungen gemäß § 69/1 des UStG. beziehen. **Es handelt sich vor Allem um folgende Vorfälle:**

- falls 100 Tagen nach der Fälligkeit der Verbindlichkeit abläuft, oder
- falls der Abnehmer ein Berichtigungsbeleg erhält, der seitens Lieferanten in Bezug auf Minderung der Bemessungsgrundlage und USt. bei sog. Forderungsausfällen ausgestellt war.

V tejto súvislosti je ďalej potrebné upozorniť, že oprava odpočítanej dane sa aplikuje napr. aj na záväzky z obdobia pred 01.01.2023, pri ktorých 100 dní od splatnosti uplynie po 31.12.2022. Uvedené je preto u mesačných platiteľov DPH potrebné zohľadniť už pri spracovaní DPH za 01/2023.

V súvislosti s opravou odpočítanej DPH bude ďalej potrebné dôkladne preveriť a zohľadniť aj viaceré ďalšie okolnosti alebo súvisiace povinnosti vyplývajúce zo zákona o DPH ako napr.:

- po úhrade alebo čiastkovej úhrade záväzku, pri ktorom bola opravená odpočítaná DPH, bude mať platiteľ v zásade právo vykonať opravu opravenej odpočítanej dane (opätovne si uplatniť odpočítanie DPH na vstupe) vo výške zodpovedajúcej sume zaplatenej protihodnoty;
- zvýšenú pozornosť ale bude potrebné venovať rovnako aj správne určenie zdaňovacieho obdobia, v ktorom platiteľ opraví odpočítanú DPH alebo v ktorom bude mať právo na opätovné odpočítanie DPH – do úvahy totiž prichádzajú rozdielne kombinácie v závislosti od toho, ktorá z rozhodujúcich skutočností nastane skôr alebo v závislosti od zákonom stanovených podmienok. Okrem uplynutia splatnosti 100 dní u odberateľa tak bude potrebné sledovať aj ďalšie parametre ako napr. dátum úhrady záväzku, prijatie opravného dokladu alebo splnenie podmienok na vystavenie opravného dokladu zo strany dodávateľa atď. Zákon o DPH totiž okrem iného ustanovuje aj fikciu doručenia, resp. tzv. nevyvrátiteľnú domnienku o doručení opravného dokladu ak bol dodávateľom preukazne vyhotovený, čo v závislosti od dátumu úhrady záväzku môže napr. podmieňovať aj možnosť opravy opravenej odpočítanej DPH (opätovné odpočítanie DPH na vstupe) aj keď odberateľ žiaden doklad o oprave základu dane nedostane a.i.;
- uvádzanie opravy odpočítanej DPH a opravy opravenej odpočítanej DPH v kontrolnom výkaze (vo väčšine prípadov pôjde v praxi o oddiel C.2.) a v záznamoch DPH.

Es ist diesbezüglich noch zu erwähnen, dass die **Korrektion der abgezogenen Vorsteuer ist auch auf die vor dem 01.01.2023 entstandene Verbindlichkeiten anwenden, soweit 100 Tagen nach der Fälligkeit nach dem 31.12.2022 abläuft. Genannte Tatsache soll daher bei monatlichen USt. – Zahler schon bei der Bearbeitung der USt. für die Periode 01/2023 berücksichtigt werden.**

Bezugnehmend auf Korrektur der abgezogenen sollen weiterhin auch weiteren Umständen oder zusammenhängende Verpflichtungen lt. dem UStG. detaillierend geprüft und berücksichtigt werden, wie z. B.:

- nach der vollständigen oder partiellen Bezahlung der Verbindlichkeit, bei der die abgezogene Vorsteuer korrigiert wurde, ist der Steuerzahler prinzipiell zur rückwärtigen Korrektur der USt. (erneute Geltendmachung der Vorsteuer) berechtigt und zwar in der Höhe entsprechend der bezahlten Summe;
- besondere Aufmerksamkeit ist aber ebenso auf korrekte Festlegung der Steuerperiode gezielt werden, in deren die Korrektur der abgezogenen Vorsteuer vorgenommen sein soll oder in deren die Recht auf die rückwärtige Korrektur der Vorsteuer entsteht – es kommen nämlich verschiedene Alternativen in Betracht je nachdem, welche entscheidende Tatsache früher eintritt oder je nach gesetzlich vorgeschrieben Bedingungen. Beim Abnehmer sollen somit neben dem Ablauf von 100 Tagen der Fälligkeit auch weitere Parameter geprüft werden, wie z. B. Zahlungsdatum der Verbindlichkeit, Empfang des Berichtigungsbeleges oder Erfüllung von Bedingungen für die Ausstellung des Berichtigungsbeleges seitens des Lieferanten usw. Das UStG. enthält nämlich unter anderen auch Empfangsfiktion, bzw. sog. unwiderlegbare Vermutung über Empfang des Berichtigungsbeleges, falls dieser seitens des Lieferanten beweiskräftig ausgestellt worden war, womit in Abhängigkeit von Datum der Verbindlichkeitszahlung auch die Möglichkeit der rückwärtigen Korrektur der Vorsteuer bedingt sein kann - auch wenn dem Abnehmer kein Berichtigungsbeleg zugestellt wird.
- Anführung der Korrektur der abgezogenen Vorsteuer und rückwärtigen Korrektur der Vorsteuer im Rahmen der Kontrollmeldung und USt. – Aufzeichnungen.

Znížená sadzba DPH

S účinnosťou od 01.01.2023 sa zavádzajú aj znížené sadzby DPH vo výške :

- 5% na vybraný okruh stavieb, stavebných prác a činností súvisiacich predovšetkým s realizáciou štátom podporovaného nájomného bývania;
- 10 % na prepravu osôb visutými a pozemnými lanovkami a lyžiarskymi vlekmi, na sprístupnenie krytých a nekrytých športových zariadení na účely vykonávania športu, na vstupné do umelých kúpalísk a na reštauračné a stravovacie služby (uvedené môže mať v závislosti od konkrétnych okolností vplyv aj na tzv. závodné stravovanie).

Dovoľte, aby sme Vám poďakovali za prejavení dôvery a v najbližšom období Vám prajeme veľa odolnosti a podnikateľského umu.

Bližšie informácie/ Für weitere Informationen:

Igor Škula
24ideas, s.r.o.

Kontakt:

Tel.: +421 (0) 919 205 798
Mail: igor.skula@24ideas.sk

UPOZORNENIE:

Vážení čitatelia, berte prosím na vedomie, že tento materiál nenahrádza odborné poradenstvo. Jeho obsah nie je právne záväzný a informácie v ňom uvedené sú všeobecného charakteru, ktoré neboli formulované a spracované spôsobom umožňujúcim ich aplikáciu pri rozhodnutiach čitateľov, za ktoré v súvislosti s konaním na základe tohto materiálu nepreberáme zodpovednosť. Naša kancelária Vám v prípade Vášho záujmu zabezpečí potrebnú konzultáciu daňového poradcu alebo sprostredkuje právnu radu kooperujúcich advokátskych kancelárií.

© 24ideas, s.r.o.

Reduzierter USt.- Satz

Ab dem 01.01.2023 werden auch folgende reduzierte USt. – Sätze wirksam:

- 5% für ausgewählte Gebäude, Bauarbeiten oder Tätigkeiten vor Allem in dem Zusammenhang mit Umsetzung von staatlich befördertem Mietwohnungsbau;
- 10% für die Personenfracht mit Seilbahnen und Skiliften, Zurverfügungstellung von Hallen- und Freiluftsportanlagen zum Sportausübung, Eintrittsgebühren in Schwimmbäder und für Restaurant- und Verpflegungsdienstleistungen (damit können unter konkreten Umständen auch die sog. Betriebskantinen beeinflussen).

Bitte erlauben Sie uns, Ihnen herzlich für das Vertrauen bedanken und in kommenden Zeiten wünschen wir Ihnen viel Beständigkeit und Unternehmensgeschick.

HINWEIS:

Liebe Leser, bitte beachten Sie, dass dieses Material ersetzt nicht die professionelle Beratung. Inhalt ist rechtlich unverbindlich und die hier angeführten Informationen sind allgemeiner Natur, die nicht in der Weise formuliert und ausarbeitet wurden, die Anwendung bei Entscheidungen der Leserschaft ermöglicht, für welche wir in diesem Zusammenhang keine Verantwortlichkeit übernehmen. Unser Büro ist jedoch im Falle Ihres Interesses gerne bereit, notwendige Konsultation des Steuerberaters zu gewährleisten oder Rechtsberatung von kooperierenden Rechtsanwaltskanzleien zu vermitteln.